
ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

СЕПТЕМВРИ 2014

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Реализация на изследването	Алфа Рисърч
Период на провеждане	31-ви август – 5-ти септември 2014г.
Представителност	За пълнолетното население на страната
Обем на извадката	1025 ефективни интервюта
Метод на формиране на извадката	Стратифицирана извадка по тип населено място с квота въз основа на признаците възраст, пол, образование
Метод на набиране на информацията	Пряко стандартизирано интервю по домовете на интервюираните лица

Настоящото изследване е част от регулярния мониторинг на общественно-политическите нагласи на агенция Алфа Рисърч, публикува се на сайта на агенцията и се провежда със собствени средства. Изследването е проведено в периода 31.08 – 05.09. 2014г. сред 1025 пълнолетни граждани от цялата страна. Използвана е стратифицирана двустепенна извадка с квота по основните социално-демографски признаци. Информацията е събрана чрез пряко стандартизирано интервю по домовете на анкетираните лица.

Алфа Рисърч носи отговорност за данните и интерпретацията, публикувани на нейния сайт, но не и за избирателно или манипулативно използване на тези данни.

Съгласно чл. 137а от Изборния кодекс всяка медия, която използва данни от настоящото проучване, е длъжна да съобщи информацията от това каре.

НА СТАРТА НА ПРЕДИЗБОРНАТА КАМПАНИЯ: СЕРИОЗЕН ШАНС ЗА ДЯСНО-ЦЕНТРИСТКО МНОЗИНСТВО

Проучването на агенция Алфа Рисърч, проведено в периода 31-ви август – 5-ти септември 2014г., очертава следните основни общественно-политически тенденции на старта на предизборната кампания за предсрочните парламентарни избори:

Песимизъм за развитието на страната и продължаващ дефицит на доверие в държавните институции:

- Страната е в тежка ситуация и се нуждае от стабилно управление за преодоляване на кризата – са доминиращите нагласи във всички социални групи. След оставката на кабинета „Орешарски“ единствено президентът Росен Плевнелиев има ръст в доверието (28%). Дейността на служебния кабинет е непозната за всеки втори избирател в страната, останалите са разделени в оценките си - 20% положителни и 24% отрицателни.
- Активните в усилията за разрешаване на един от ключовите проблеми на годината – КТБ – институции акумулират силна критика. Доверието в БНБ (11%) и главния прокурор Сотир Цацаров (15%) е силно ограничено.

НА СТАРТА НА ПРЕДИЗБОРНАТА КАМПАНИЯ: СЕРИОЗЕН ШАНС ЗА ДЯСНО-ЦЕНТРИСТКО МНОЗИНСТВО

- Мнозинството от българските граждани – 54% - смятат, че проблемите няма да се ограничат до една банка, а могат за обхванат и други. Казусът с КТБ, превърнал се в показателен пример за механизмите на задкулисно действие на предишното управление, се възприема основно като институционална отговорност, поради което са налице високи очаквания за пълна прозрачност по случая.

Умерена готовност за участие в изборите: на старта на предизборната кампания 3.2 – 3.3 млн. избиратели заявяват намерение за участие в предстоящия парламентарен вот. Ако тази нагласа се запази, това означава малко по-ниска активност в сравнение с предишните парламентарни избори от 2013г. Около 20% от избирателите все още се колебаят дали да гласуват и ще вземат своето решение в хода на кампанията.

НА СТАРТА НА ПРЕДИЗБОРНАТА КАМПАНИЯ: СЕРИОЗЕН ШАНС ЗА ДЯСНО-ЦЕНТРИСТКО МНОЗИНСТВО

Възможност за сформирание на дясно-центристко парламентарно мнозинство след вота:

- Вероятност за пет партиен парламент очертават електоралните нагласи на старта на кампанията. Лидер в електоралните предпочитания на избирателите е ГЕРБ, който повишава подкрепата си от евроизборите насам и към момента привлича 36.2% от твърдо решилите на гласуват. БСП остава на позициите си от месец май и подкрепя от 22.5% от решилите да гласуват. С твърдия си електорат ДПС влиза в кампанията като трета политическа сила (12.1%). Реформаторският блок стартира надпреварата като сигурен участник в следващия парламент (5.2% от твърдо решилите да гласуват). „България без цензура“ е единствената формация със силно ерозираща подкрепа от евроизборите досега. С 4.4% тя запазва шансове за парламентарно представителство, но кампанията ще бъде решаваща дали те ще се реализират.

НА СТАРТА НА ПРЕДИЗБОРНАТА КАМПАНИЯ: СЕРИОЗЕН ШАНС ЗА ДЯСНО-ЦЕНТРИСТКО МНОЗИНСТВО

- При всички условия, че става въпрос за старт на кампанията, парламентарните мандати биха се разпределили приблизително в следните пропорции - ГЕРБ – между 105 и 110, БСП – между 63 и 68, ДПС – 35 - 38, Реформаторски блок – около 16, „България без цензура“ – около 13 и възможност за сформирание на дясно-центристко парламентарно мнозинство.
- Две формации на изборния праг от 4%: АБВ (3.9%), Патриотичен фронт (3.7%). Към тази група с малко по-ниска подкрепа се присъединява и Атака (2.9%). Сред останалите регистрирани участници по-различими са позициите на „Движение 21“ на Т. Дончева (1.5% от решилите да гласуват) и коалиция „Десните“ с 1%. Шансовете на по-малките формации са зависими от това дали ще се реализира силен протестен вот срещу БСП. Ако той се случи, е възможно някоя от тях също да получи представителство.

ДОВЕРИЕ В ИНСТИТУЦИИТЕ

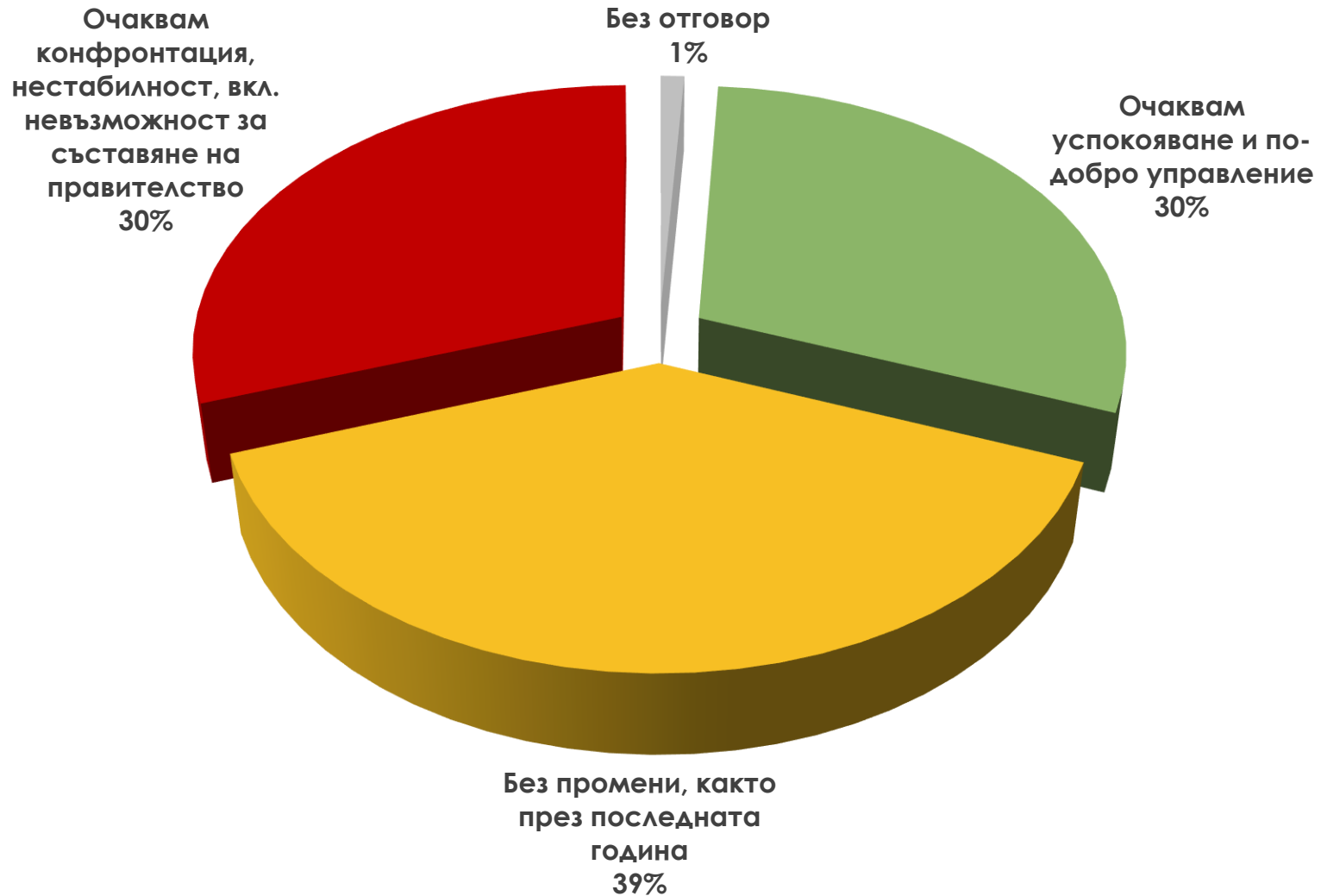
Песимизмът за развитието на страната, който беляза управлението на кабинета „Орешарски“ продължава да доминира и в началото на септември. Обществото е силно поляризирано в очакванията си за ситуацията след изборите: 30% смятат, че ще настъпи успокояване и по-добро управление, 39% не очакват промени и 30% са на мнение, че отново ще се стигне до конфронтация и нестабилност. В основата на тези обществени нагласи са както разочарованието от последното управление на БСП, ДПС и Атака, така и неяснотата и притесненията за финансовата ситуация в страната.

Същевременно, основните държавни институции продължават да страдат от дефицит на доверие. Единствено президентът Росен Плевнелиев подобрява позиции през последните месеци. Одобрението за дейността му нараства от 25% през април до 28% през септември, а неодобрението спада от 40% до 34%.

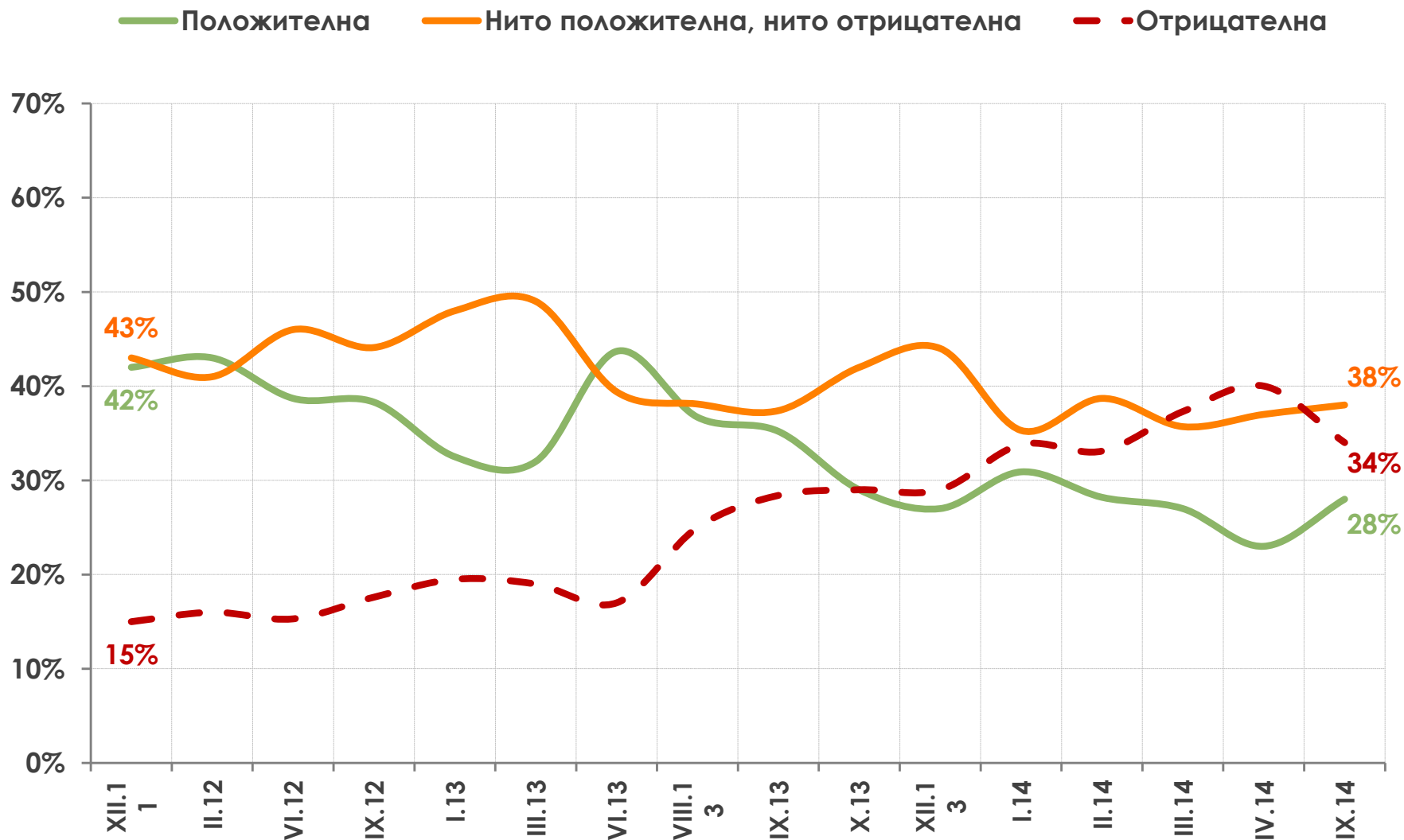
Работата на служебното правителство и премиера Георги Близнашки са непознати за мнозинството избиратели. Всеки втори (52%) не е в състояние да изрази мнение по този въпрос. Сред запознатите е налице поляризация: 20% оценяват положително дейността на служебния кабинет срещу 24% - отрицателно; личният рейтинг на премиера Близнашки е 21% одобрение срещу 23% неодобрение.

Силна критика през последните месеци акумулират две от институциите с ключова роля по решаване на проблема с КТБ – БНБ и главният прокурор Сотир Цацаров. Одобрението за БНБ, което бе традиционно високо през последните години, към момента е свито до равнище от 11% срещу 48% неодобрение. Аналогично, рейтингът на главния прокурор спада с 10 пункта в сравнение с април и в началото на септември е 15% положителни срещу 41% отрицателни оценки.

КАК ОЧАКВАТЕ ДА СЕ РАЗВИЕ ПОЛИТИЧЕСКАТА ОБСТАНОВКА СЛЕД ИЗБОРИТЕ?

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТА НА ПРЕЗИДЕНТА РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА :

СЛУЖЕБНОТО ПРАВИТЕЛСТВО

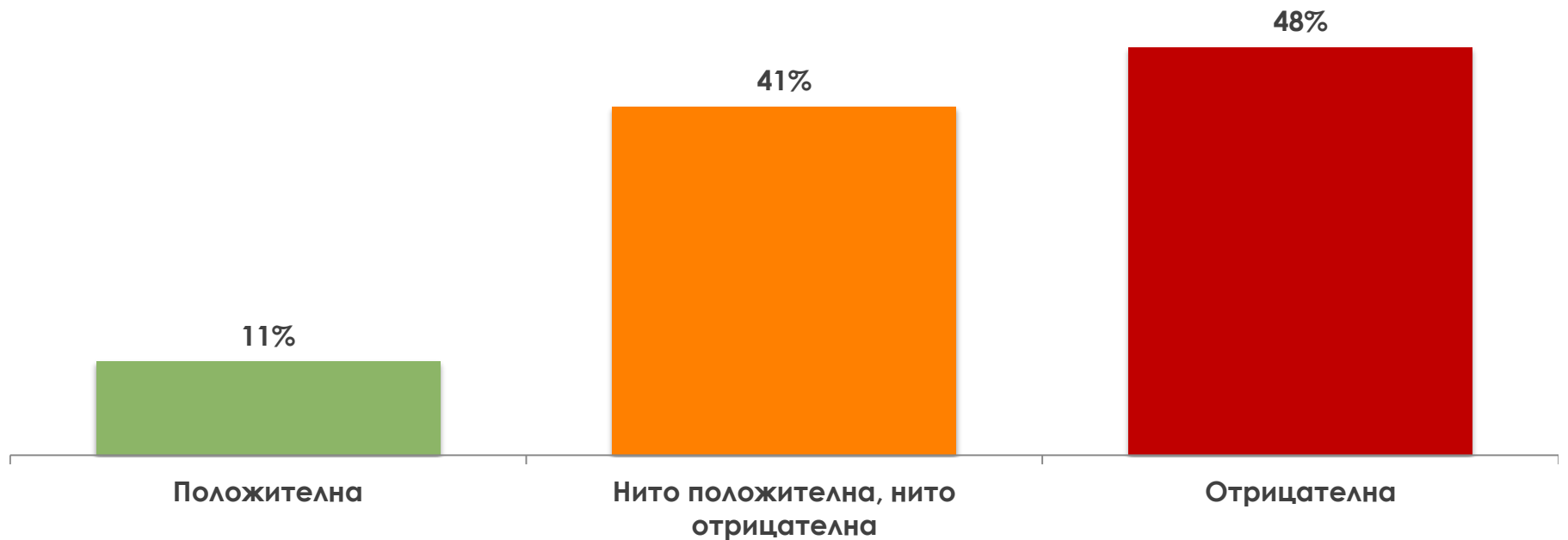
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ГЕОРГИ БЛИЗНАШКИ

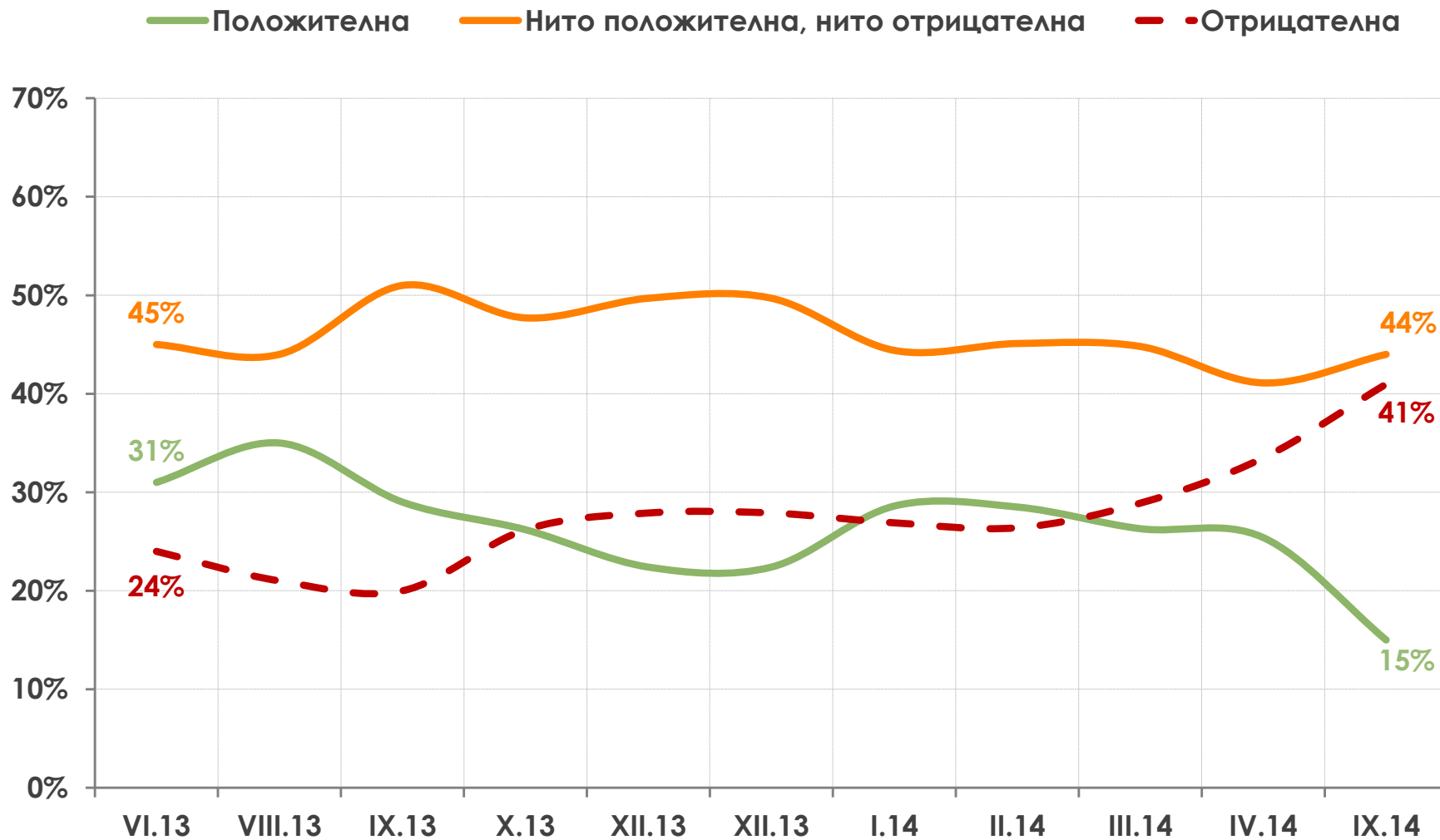
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА БНБ :

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР СОТИР ЦАЦАРОВ

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ

Проучването на Алфа Рисърч на старта на предизборната кампания за предсрочните парламентарни избори на 5-ти октомври 2014 г., сочи следното разпределение на силите:

- ▶ След победата си на евроизборите, ГЕРБ е във възходяща тенденция и влиза в кампанията с подкрепата на 36.2% от решилите да гласуват избиратели. За последните три месеца той увеличава преднината си пред БСП до 13 пункта. Партията разполага и с допълнителен електорален резерв от около 5 - 7% колебаещи се привърженици, но от кампанията зависи дали той ще бъде оползотворен или не.
- ▶ БСП не задълбочава негативната тенденция от евровота, но все още е изложена на риск от изтичане на гласове. Социалистите получават подкрепата на 22.5% от твърдо решилите да гласуват в парламентарните избори. За разлика обаче от основния им противник ГЕРБ, техните възможности за разширяване на електоралното влияние са силно ограничени, тъй като продължават да търпят негативите от управлението на кабинета „Орешарски“. Потенциален риск за протестен вот срещу БСП има и от дясно, и от ляво. Поради това, очертаващата се интрига пред БСП е какво ще направят разочарованите ѝ симпатизанти - дали няма да отидат до урните, или ще дадат гласа си за други леви или националистически формации - АБВ, Патриотичен фронт, „Движение 21“ на Т. Дончева.

- ▶ При ДПС интрига няма – влиза в кампанията като трета политическа сила и най-вероятно ще запази тази си позиция до края. Движението получава традиционната си подкрепа (12.1% от решилите да гласуват към момента), независимо от сериозните имиджови проблеми и политическа изолация, в която изпадна през последните месеци.
- ▶ Реформаторският блок удържа позициите си от евроизборите и стартира кампанията с подкрепата на 5.2% от решилите да гласуват. През летните месеци Блокът успя да преодолее един от най-сериозните проблеми на дясното през последните години – основно столичната си концентрация и към началото на септември вече има видима подкрепа в почти половината избирателни региони на страната. Рискови пред разширяващото се влияние на реформаторите през последните седмици се оказаха обаче част от кандидат депутатските листи, което доведе и до колебания в техните електорални позиции.

- ▶ „България без цензура“ е партията, която търпи най-сериозна ерозия в сравнение в европейските избори. ББЦ запазва шансовете си за представителство в парламента, но е в низходящ тренд и със значително по-скромна подкрепа – 4.4% от решилите за гласуват.
- ▶ Две други формации са на границата на изборния праг от 4% – АБВ с 3.9%, Патриотичният фронт с 3.7%. Атака остава малко под тях – с 2.9% от решилите да гласуват. Резултатът за тези партии е силно зависим от степента, в която ще се мобилизира протестен вот срещу БСП. Колкото по-висок е той, толкова повече нарастват шансовете някоя от тях да премине 4-процентната бариера, и обратно.
- ▶ От останалите партии, най-различими са „Движение 21“ на Т. Дончева (1.5% от решилите да гласуват) и коалиция „Десните“ с 1%.

Въз основа на електоралните нагласи на старта на предизборната кампания могат да се очертаят следните хипотези за изхода ѝ, подредени по степен на вероятност:

- ▶ Най-вероятна е хипотезата за пет партиен парламент. Освен четирите сигурни участника - ГЕРБ, БСП, ДПС и Реформаторският блок, с най-високи шансове за присъствие в него е ББЦ. Предвид близостта на няколко други партии около 4-процентния праг, обаче, е възможна и „битка“ за петото място. Хипотетичното изчисление на броя депутати при пет-партиен парламент само сред преминалите 4% партии показва ГЕРБ – между 105 и 110, БСП – между 63 и 68, ДПС – 35 - 38, Реформаторски блок – около 16, „България без цензура“ – около 13. При такова разпределение на силите е налице възможност за сформирание на, макар и крехко, дясно-центристко парламентарно мнозинство между ГЕРБ и РБ.

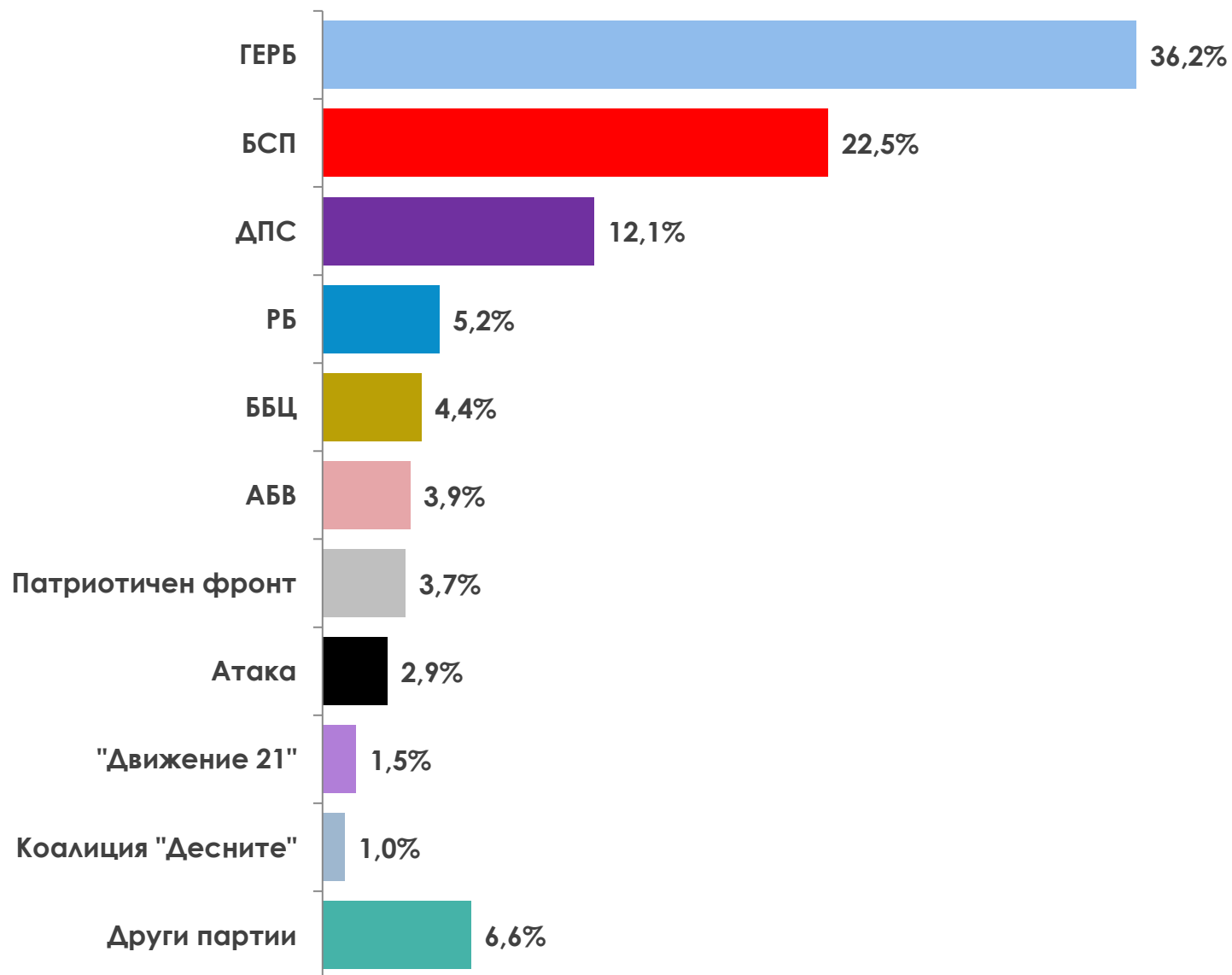
- ▶ По-малко вероятно към момента е хипотезата за силно фрагментиран парламент. Запазващата се висока степен на негативизъм (80%) към модела на досегашното управление, премества махалото в център-дясно и засилва нагласите за излъчване на стабилно правителство с ясна парламентарна подкрепа. Шансовете за повече от пет партии в парламента биха нараснали, ако се активизира наказателен вот срещу БСП не само в десния, но и в левия и националистически спектър - процес, който е все още твърде слаб. При такъв развой може да се стигне до по-голям брой формации в парламента, с произтичащите от това рискове пред сформиранието на мнозинство и излъчване на стабилно правителство.

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЦИ

Рейтинг на доверие	X.13	XII.13	I.14	II.14	III.14	IV.14	IX.14
Бойко Борисов	24%	21%	24%	21%	22%	23%	28%
Георги Първанов	30%	27%	30%	21%	17%	21%	22%
Татяна Дончева	-	-	-	-	-	-	17%
Михаил Миков	-	-	-	-	-	-	16%
Меглена Кунева	16%	14%	12%	10%	7%	8%	11%
Николай Бареков	-	-	10%	11%	8%	8%	8%
Валери Симеонов	6%	7%	9%	9%	8%	7%	8%
Лютви Местан	12%	13%	11%	10%	7%	7%	7%
Радан Кънев	4%	7%	7%	7%	7%	6%	7%
Волен Сидеров	7%	5%	5%	4%	4%	5%	6%

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ:

* СРЕД ТВЪРДО РЕШИЛИТЕ ДА ГЛАСУВАТ

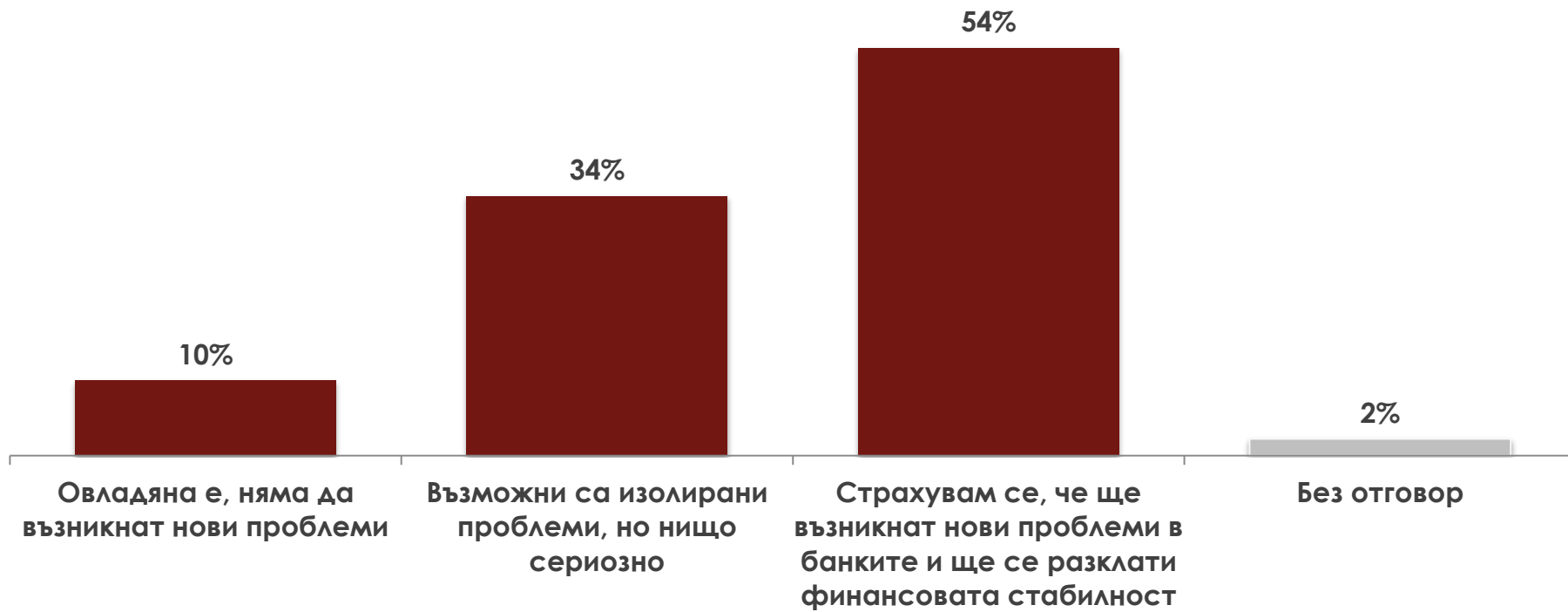
ОБЩЕСТВЕННОТО МНЕНИЕ ПО КАЗУСА КТБ

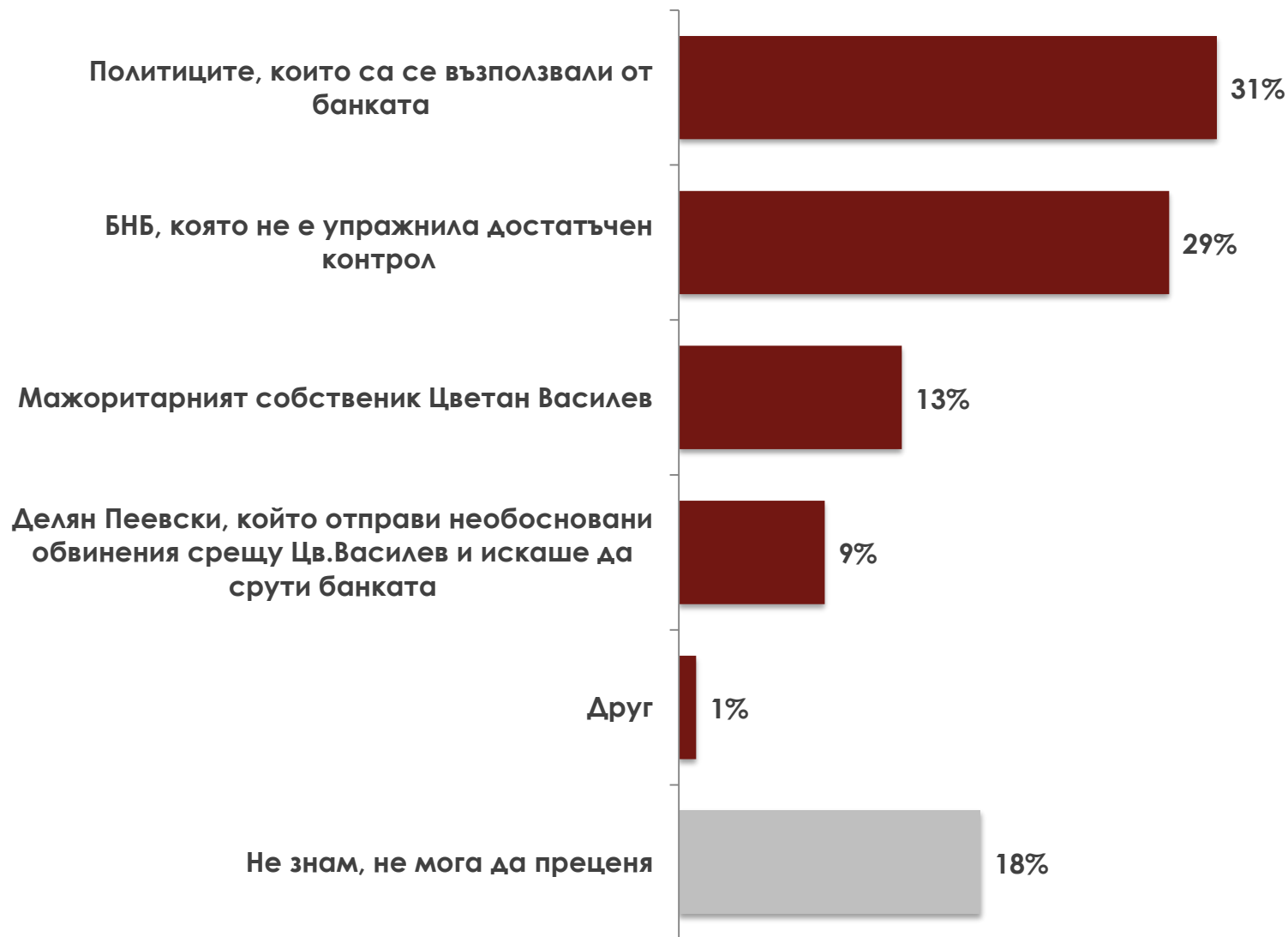
Кризата с КТБ предизвика силни обществени притеснения, които продължават да тревожат мнозинството от българските граждани. Най-голяма част (54%) се страхуват, че са възможни нови проблеми в банките и разклащане на финансовата стабилност. Частични, изолирани проблеми очакват 34% и едва 10% са спокойни, че кризата е преодоляна.

Обществото възприема отговорността по казуса с КТБ основно като институционална. Всеки трети припознава като виновник за кризата възползвалите се от банката политици, 29% обвиняват за това БНБ и липсата на достатъчен контрол от нейна страна. В резултат са налице високи очаквания за прозрачност при решаване на казуса, за да стане ясно какво се е случвало в банката, която се е държала не като пазарен субект, а като „банката на властта“. Затова и 64% българските граждани настояват да се отворят кредитните досиета на КТБ - за да се види има ли публични личности, които са се облагодетелствали, срещу едва 12% обявяващи се за запазване на банковата тайна. Общественото мнение не е в състояние да посочи най-правилният начин за решаване на кризата с КТБ, но е категорично, че това не трябва да става с публичен ресурс.

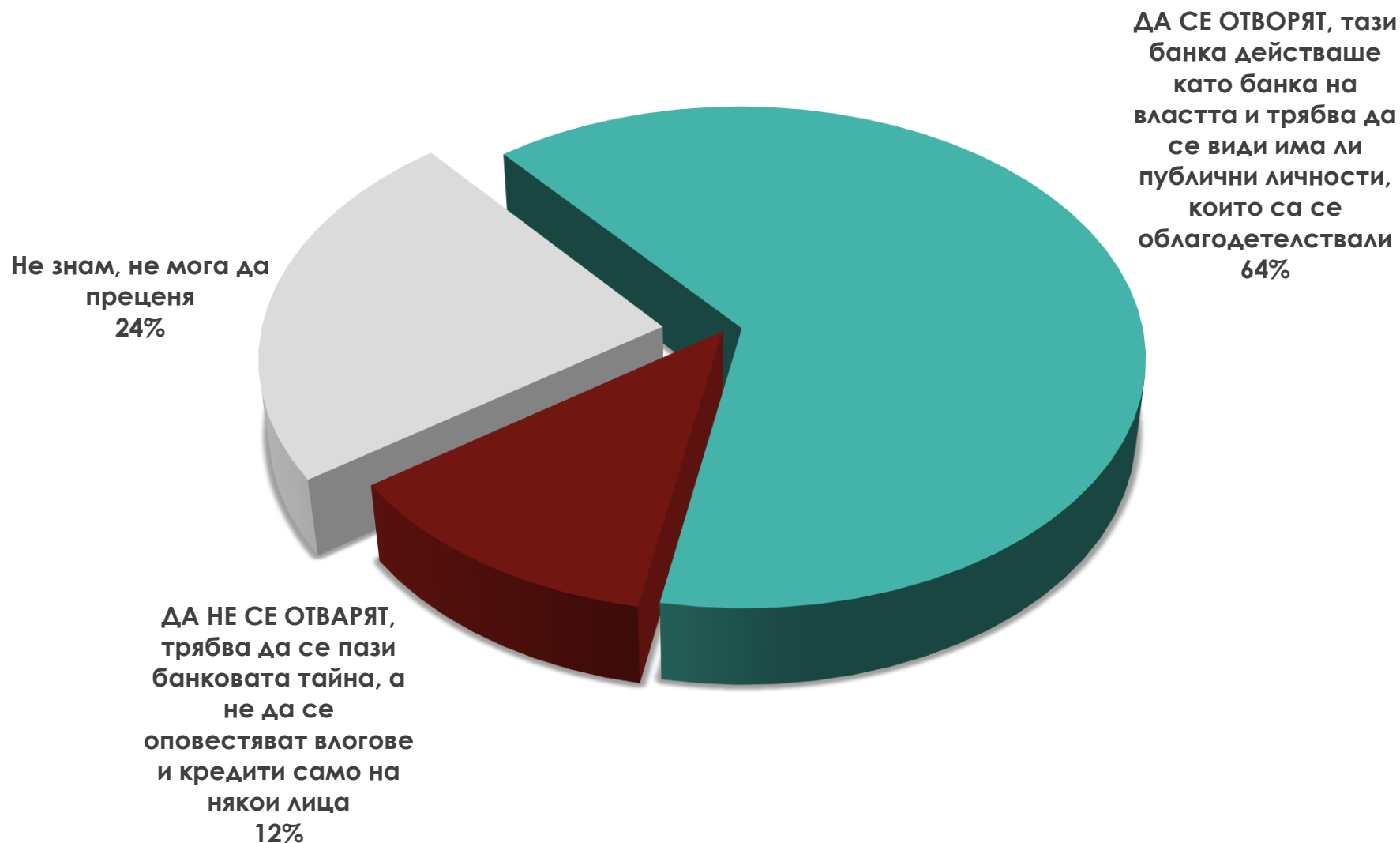
КАК СМЯТАТЕ, ОВЛАДЯНА ЛИ Е ВЕЧЕ БАНКОВАТА КРИЗА, ИЛИ МОГАТ ДА ВЪЗНИКНАТ НОВИ ПРОБЛЕМИ В БАНКОВАТА СИСТЕМА?

КОЙ Е ОСНОВНИЯТ ВИНОВНИК ЗА КРИЗАТА С КТБ?

ИМА РАЗЛИЧНИ МНЕНИЯ ЗАТОВА ДАЛИ ТРЯБВА ДА СЕ ОТВОРЯТ "ДОСИЕТАТА" НА КТБ - Т.Е., ДА СЕ ВИДИ КОИ ХОРА ИМАТ ВЛОГОВЕ В НЕЯ И КОИ СА ТЕГЛИЛИ КРЕДИТИ. КАКВО Е ВАШЕТО МНЕНИЕ?

За контакти:
Алфа Рисърч
ул. Искър 54
София

Tel.: +359 2 9836056
Fax:+359 2 9836067

E-mail: headoffice@alpharesearch.bg
www.alpharesearch.bg